

For nogle småøer har det været nødvendigt at tilvejebringe en vandværksforsyning ved at føre vandværksvand over fra fastlandet. Dette kan i sig selv være meget dyrt og bliver, hvis øen har et begrænset antal beboere, yderligere dyrt beregnet pr. forbruger. Vandværksforsyningen på sådanne øer er i flere tilfælde gennemført ved, at der som led i den almindelige støtteordning for småøer er ydet betydelige tilskud fra amtskommunens og kommunens kasse.

Specielt for hovedstadsområdet indeholder § 15 i bekendtgørelse nr. 315 af 20. juni 1984 af lov om et hovedstadsråd hjemmel for hovedstadsrådet til at yde lån eller tilskud bl.a. til etablering af vandforsyningsanlæg og hovedvandledninger, når det sker »til fremme af regionplanlægningens virkeliggørelse«.

Det skal endelig anføres, at »hvile i sig selv-reglen« sigter mod at forhindre, at vandværksudgifter betales af skatteydere, som ikke får vandværksvand. Derimod forhindrer reglen ikke en udligning af vandværksudgifter over forskellige vandværker. Kommuner, der driver flere vandværker, vil ofte føre fælles regnskab for og have fælles takster for vandværkerne, og hvis en kommune med en stor central vandforsyning må bygge et særligt vandværk for en lille gruppe fjerntboende beboere, er der intet i vejen for, at dette vandværk inddrages i fællesskabet, således at udgifterne ved det lille vandværk fordeles ensartet på fællesskabet i stedet for at bæres alene af vandværkets forbrugere med store beløb pr. forbruger.

Vandprisudvalgets flertal har imidlertid foreslået, at kommunerne ved en bestemmelse i vandforsyningsloven får en udvidet adgang til at yde økonomisk støtte til private vandværker. Der kan være tale dels om, at kommunen yder et privat vandværk et forskud – f.eks. i tilfælde af en udbygning af et vandværks forsyningsområde, hvor indtægterne først vil indløbe efterhånden – og dels om, at kommunen yder vandværket et tilskud – f.eks. til vandværksanlæg, som ellers ville blive meget dyre for forbrugerne, eller som er et led i opfyldelsen af den vandplanlægning, som kommunen ønsker gennemført. Udvalgsflertallet anfører, »at det må ligge inden for kommunernes opgaver at bidrage til, at vandværkspriser i det hele ligger på et niveau, som ikke vil være ekstraordinært højt for de enkelte forbrugere«. Flertallet anfører herved også, at kommuner med en stor central vandforsyning har mulighed for at yde støtte til særligt dyre forsyningsopgaver ved at tage dem med under helheden til en gennemsnitspris, og at det er ønskeligt at have en tilsvarende mulighed for kommuner, som

ikke har en sådan stor, kommunal vandforsyning. Flertallet henviser endvidere til den adgang, som hovedstadsrådet har til at yde lån eller tilskud til vandforsyningsanlæg og hovedvandledninger, der vil fremme regionplanlægningen.

Miljøministeriet er, ligesom det overvejende antal af de hørte organisationer og institutioner, enig i udvalgsflertallets forslag.

Om ændringsforslag nr. 11 bemærkes i almindelighed, at forslaget med en enkelt undtagelse kun omfatter støtte til private almene vandværker. Dette udelukker imidlertid efter udvalgets og miljøministeriets mening ikke, at kommunerne efter almindelige kommunalretlige regler kan yde en tilsvarende støtte til deres kommunale almene vandforsyninger ved at acceptere et underskud på den mellemregningskonto, der føres mellem vandforsyningen og den almindelige kommunekasse.

Det bemærkes endvidere, at ændringsforslaget omfatter nogle former for støtte, som er almindeligt anerkendt også under den nuværende ordning, f.eks. støtte til vandværksforsyning på småøer og støtte i hovedstadsområdet. Kommunegarantier for lån til vandværker og for lån til forbrugeres betaling for tilslutningsafgifter og støtte ved udligning af vandværksudgifter over flere vandværker dækkes ikke af ændringsforslaget, men kan gives på samme måde som hidtil.

Afgørende for, om der kan ydes støtte efter stk. 1, er kommunens ønske om at fremme en hensigtsmæssig vandforsyningsstruktur. For at opnå dette kan der ydes tilskud både til etablering, udbygning, hoveddistandsættelse og sammenlægning af private forsyningsanlæg. Ved hoveddistandsættelse tænkes f.eks. på en omfattende omlægning af ledningsanlæg eller større fornyelser.

Bestemmelsen forudsætter, at støtten gives til betaling af selve anlægsudgifterne, hvilket naturlig vil blive det normale, når der rejses spørgsmål om støtte. Kravet om, at støtten skal fremme en hensigtsmæssig vandforsyningsstruktur, betyder, at der navnlig kan ydes støtte til private forsyningsanlæg, som er blevet dyrere på grund af hensyntagen til andre interesser, samt til anlæg, som – uden i og for sig at være etableret under hensyntagen til andre interesser – vil medføre en meget høj anlægsudgift for den enkelte forbruger, hvilket især kan tænkes som følge af geografiske forhold. Der kan dog også være tale om tilskud til større foranstaltninger, f.eks. etablering af ledningsforbindelse mellem flere vandværker, selv om de ikke medfører en særlig høj anlægsudgift for brugerne. Det må dog i givet fald i denne situation forudsættes,